

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Išlaidos

Vokietija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teises išlaidas Vokietijoje.

[Šeimos teisė. Santuokos nutraukimas](#)

[Šeimos teisė. Vaikų globa](#)

[Šeimos teisė. Išlaikymas](#)

[Komerčinė teisė. Sutartys](#)

[Komerčinė teisė. Atsakomybė](#)

Teisinių užmokesčio reglamentavimo sistema Vokietijoje

Advokatai

Vokietijoje užmokesčiai advokatams mokamas pagal Advokatų užmokesčio įstatymą (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG) arba pagal advokato ir kliento susitarimą. Visada galima sudaryti susitarimą dėl užmokesčio, kaip alternatyvą įstatymo nustatytiems įkainiams. Toks susitarimas turi atitikti Federalinio advokatų kodekso (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO) § 49b ir RVG § 3a–§ 4b nustatytas taisykles. Jeigu advokatas atstovauja klientui teisme, sutartas užmokesčiai negali būti mažesnis už įstatymo nustatytą sumą.

Prie RVG pridėtoje užmokesčio lentelėje (RVG 1 priedas) nurodytas pagal vertę skaičiuojamas užmokesčiai, nustatytasis užmokesčiai arba už įvairias teises paslaugas mokamo užmokesčio dydžio intervalai. Užmokesčio dydis paprastai nustatomas remiantis ieškinio verte, o užmokesčio sumos pagal įvairias ieškinių vertes yra nurodytos RVG 2 priede. Pagal ieškinio vertę nurodytuose užmokesčio intervaluose yra nustatyti didžiausi ir mažiausi užmokesčiai, kurį galima imti už atitinkamą paslaugą, įkainiai. Tinkamas užmokesčiai šiame intervale nustatomas pagal susijusio darbo apimtį ir sudėtingumą, bylos dalyko svarbą, kliento finansinę padėtį ir papildomą advokato atsakomybės riziką. Užmokesčio intervalai taikomi keliose konkrečiose srityse, visų pirma baudžiamosiose bylose ir socialinės teisės bylose.

Antstoliai

Antstoliai (*Gerichtsvollzieher*) ima tik **Antstolių išlaidų įstatyme** (*Gerichtsvollzieherkostengesetz*) (GvKostG) numatytą užmokesčių. Yra nustatytas **konkretus užmokesčiai** už kiekvieną antstolio atliekamą veiksmą.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios civilinio proceso išlaidos

Nustatytosios civilinio proceso šalių išlaidos

Civiliniame procese mokėtini teismo mokesčiai paprastai nustatomi pagal ieškinio sumą. Šie mokesčiai civilinėse bylose nustatomi pagal Teismo išlaidų įstatymą (*Gerichtskostengesetz*, GKG) ir Teismo išlaidų (šeimos bylose) įstatymą (*Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen*, FamGKG). Mokesčių dydžio koeficientai nustatyti išlaidų lentelėje (atitinkamų įstatymų 1 priedas), o mokesčio dydžių pagal ieškinio vertę lentelė pateikta 2 priede.

Įprastose civilinėse bylose ir šeimos ginčų bylose, visų pirma su išlaikymu susijusiose bylose, mokesčio dydžio koeficientas yra 3,0. Santuokos bylose koeficientas yra 2,0, o bylose dėl vaikų, apimančiose tėvų globą ir bendravimą su vaiku, mokesčio koeficientas yra 0,5. Bylos vertė nustatoma taip: **santuokos bylose** bylos vertė nustatoma teismo nuožiūra, atsižvelgiant į bylos apimtį, bylos dalyko svarbą ir abiejų sutuoktinių pajamas. Paprastai bylos vertė atitinka per tris mėnesius gautų grynąjį pajamų dydį. **Su šeimos ginčiais susijusiose bylose** bylos vertė paprastai priklauso nuo ieškinio sumos. Bylose dėl išlaikymo bylos vertė neviršija reikalaujamo išlaikymo daugiausia vienu metų sumos. Atsižvelgiama ir į bet kokias iki ieškinio pateikimo dienos likusias nesumokėtas sumas.

Bylose dėl vaikų, apimančiose tėvų globą ir bendravimą su vaiku, bylos vertė yra 4 000 EUR.

Jei nepasiekiami susitarimo, užmokesčiai už **advokato atstovavimą teisme nustatomas pagal ieškinio vertę**. Ji paprastai atitinka bylos vertę, kuri nustatoma siekiant nustatyti teismo mokesčių dydį. Advokatų užmokesčio įstatyme (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG) tiksliai nustatyta, kuris užmokesčiai gali būti apskaičiuojamas pagal konkrečius įkainius už tam tikras procedūras. RVG 2 priede nustatyti užmokesčio dydžiai pagal ieškinio vertę.

Civilinėse bylose pirmąja instancija advokatai paprastai gauna teismo užmokesčių, 1,3 karto didesnį už nustatytą įkainį, ir užmokesčių už konsultavimą, 1,2 karto didesnį už nustatytą įkainį. Bylos šalims pasiekus susitarimą pirmąja instancija, advokatai taip pat gauna užmokesčių už susitarimą: jam taikomas dydžio koeficientas – 1,0.

Civilinės bylos etapas, kuriame reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Nagrinėjant įprastas civilines bylas, taip pat išlaikymo ir santuokos bylas, teismo mokesčiai turi būti tiesiogiai sumokami pateikiant bylą teismui arba paduodant ieškinį. **Šeimos bylose** mokesčiai yra mokėtini proceso pabaigoje. Advokato užmokesčiai paprastai sumokamas baigiantis jo įgaliojimams, nebent būtų susitarta kitaip; tačiau advokatas turi teisę reikalauti sumokėti avansą pagal teisės nuostatas.

Nustatytosios baudžiamojo proceso išlaidos

Nustatytosios baudžiamojo proceso išlaidos

Už baudžiamojo proceso išlaidas sąskaita pateikiama tik po galutinio nuosprendžio priėmimo. Teismo išlaidos priklauso nuo skirtos nuobaudos sumos ir, pirmąja instancija, gali būti 11 000–15 540 EUR intervale. Advokatas, su kuriuo nėra dėl to konkrečiai susitarta, turi teisę imti užmokesčių ir kaip gynėjas, ir kaip kitų suinteresuotųjų šalių atstovas. Šis užmokesčiai nustatomas pagal tam tikrą sistemą.

Baudžiamosios bylos etapas, kuriame reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Teismo išlaidos turi būti padengtos po galutinio nuosprendžio priėmimo. Advokato užmokesčiai paprastai sumokamas baigiantis jo įgaliojimams, nebent būtų susitarta kitaip; tačiau advokatas turi teisę reikalauti sumokėti avansą pagal teisės nuostatas.

Nustatytosios išlaidos konstituciniame procese

Bylos šalių išlaidos

Konstitucinio skundo pateikimas Federaliniam Konstituciniam Teismui (*Bundesverfassungsgericht*) paprastai yra nemokamas, nebent skundas būtų pateiktas siekiant piktnaudžiauti procesu (pagal Federalinio Konstitucinio Teismo įstatymo (*Bundesverfassungsgerichtsgesetz*) § 34). Atstovavimas (visų pirma advokato) yra būtinas tik kai vyksta Federalinio Konstitucinio Teismo posėdis (pagal Federalinio Konstitucinio Teismo įstatymo § 22).

Konstitucinės bylos etapas, kuriame reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Advokato užmokestis už procesą Konstituciniame Teisme paprastai turi būti sumokamas baigiantis jo įgaliojimams, nebent būtų susitarta kitaip; tačiau advokatas turi teisę reikalauti sumokėti avansą.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Advokatai turi pareigą suteikti klientams išsamią informaciją ir konsultacijas, taip pat nurodyti saugiausius ir mažiausiai rizikingus būdus pasiekti norimą tikslą. Klientui turi būti atskleista informacija apie visą su juo byla susijusią riziką, kad klientas galėtų priimti visapusiškai pagrįstą sprendimą. Advokatai privalo pateikti išsamius ir teisingus atsakymus į savo klientų klausimus. Prieš pateikdami bylą teismui jie turi paaiškinti klientui šio proceso perspektyvas ir riziką, įskaitant išlaidas.

Advokatams taikomi **specialūs įpareigojimai pateikti informaciją** tam tikrais toliau nurodytais atvejais.

Jeigu advokato užmokestis nustatomas pagal ieškinio vertę, advokatas privalo atkreipti kliento dėmesį į šią aplinkybę prieš gaudamas nurodymus veikti (Federalinio advokatų kodekso (BRAO) § 49b, 5 dalis). Jei **su advokatu sudaromas susitarimas dėl jo užmokesčio**, advokatas privalo nurodyti, kad tuo atveju, jei išlaidas atlygintų kita bylos šalis, taip būtų atlyginta tik įstatymų nustatyto užmokesčio dydžio suma (Advokatų užmokesčio įstatymo (RVG) § 3a, 1 dalies trečias sakiny).

Prieš sudarydamas susitarimą atstovauti klientui **darbo bylą teisme**, advokatas privalo atkreipti kliento dėmesį į tai, kad kliento teisinės išlaidos nekompensuojamos (Darbo teismų įstatymo (*Arbeitsgerichtsgesetz*) § 12a, 1 dalies antras sakiny).

Išlaidų nustatymo teisinis pagrindas

Kur galiu rasti informacijos apie išlaidas reglamentuojančius teisės aktus Vokietijoje?

Informacijos apie išlaidas reglamentuojančius teisės aktus Vokietijoje galima gauti iš leidinių, įsigyjamų knygynuose, arba galima nemokamai parsisiųsti naujausią informaciją internetu.

Kokiomis kalbomis galiu gauti informacijos apie išlaidas reglamentuojančius teisės aktus Vokietijoje?

Informacija apie išlaidas reglamentuojančius teisės aktus Vokietijoje yra prieinama daugiausia vokiečių kalba.

Kur galiu rasti papildomos informacijos apie išlaidas?

Internetu prieinama informacija apie išlaidas

Su galiojančiomis teisės aktų redakcijomis galima susipažinti svetainėje <https://www.gesetze-im-internet.de/>. Norint parsisiųsti įvairių išlaidas reglamentuojančių įstatymų tekstus, į paieškos laukelį galima įrašyti aktualias santrumpas (GKG, FamGKG, GNotKG, GvKostG ir RVG).

Kur skelbiama informacija apie konkrečius tipus procesų trukmę?

Federalinė statistikos tarnyba (*Statistisches Bundesamt*) skelbia metines teisingumo vykdymo **statistikos ataskaitas**. Pavyzdžiui, ataskaitoje dėl civilinių teismų pateikiami duomenys apie civilinių procesų trukmę visoje Vokietijoje. Duomenys suskirstyti pagal federalines žemes (*Land*) ir aukštesniųjų apygardos teismų (*Oberlandesgericht*) apygardas. Taip pat atskirai pateikiama informacijos apie vietos teismus (*Amtsgerichte*) ir apygardos teismus (*Landgerichte*) ir apie pirmosios ir antrosios instancijų procesus. Ataskaitoje pateikiami konkretūs statistiniai duomenys apie proceso trukmę pasirinktose teisės srityse, kaip antai dėl medikų atsakomybės, eismo įvykių ir kelionių sutarčių.

Kur galiu rasti informacijos apie apytiksles išlaidas per įvairių tipų teismo procesus?

Yra knygų apie vidutinės civilinio proceso išlaidas. Šios knygos gali apimti įvairius aspektus, įskaitant teisinius pagrindus, išlaidų kontrolės strategijas, atvejų tyrimus ir praktinius pavyzdžius. Be to, internete yra įvairių skaičiuoklių, kuriomis naudojantis galima iš anksto apskaičiuoti proceso mokesčius, **pavyzdžiui, Šiaurės Reino-Vestfalijos žemės e. teisingumo portalo skaičiuoklė**.

Pridėtinės vertės mokesčiai

Kur galiu rasti informacijos dėl pridėtinės vertės mokesčio? Kokie yra to mokesčio tarifai?

Teismams ir teismo antstoliams PVM netaikomas, o advokatai taiko 19 proc. PVM. Ši suma atskirai skaičiuojama kaip išlaidos ir neįskaitoma į jų užmokestį.

Teisinė pagalba

Civilinėje teiseje taikytina pajamų riba

Bet kuris asmuo, kuris neišgali padengti kai kurių arba visų bylinėjimosi išlaidų, gali prašyti teisinės pagalbos. Teikiant teisinę pagalbą turi būti atsižvelgiama į asmeninę ir finansinę padėtį. Turi būti perspektyva laimėti numatomą teisinį ginčą ir jis neturi būti nepagrįstas. Vis dėlto asmuo, vykdamas procesą, turi naudoti savus išteklius, kiek tai pagrįsta. Priklausomai nuo jo pajamų, teisinė pagalba gali būti suteikiama įpareigojant arba neįpareigojant grąžinti ją dalimis. Federalinė teisingumo ministerija išleido brošiūrą *Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe* („Teisinės konsultacijos ir teisinė pagalba“), kurioje atsakyta į dažnai užduodamus klausimus ir pateikta pavyzdžių.

Kaltinamiesiems baudžiamajame procese taikoma pajamų riba

Baudžiamajame procese taikomos skirtingos taisyklės dėl kaltinamųjų pajamų. Priešingai nei teikiant teisinę pagalbą ieškovams, atsakovams pajamų ribų nenustatyta. Nustatant, ar jiems teiktina finansinė parama, vietoj to atsižvelgiama į kitus kriterijus.

Nukentėjusiesiems baudžiamajame procese taikoma pajamų riba

Asmenims, kurie yra nusikaltimų aukos, teikiama teisinė pagalba priklauso nuo jų pajamų. Atsižvelgiama į numatomas bylos išlaidas ir į ieškovo asmenines aplinkybes, kaip antai išlaikymo prievoles ir būsto išlaidas. Yra nustatytos lanksčios pajamų ribos, o kai kuriais atvejais teikiant teisinę pagalbą gali būti nustatyta prievolė ją grąžinti dalimis.

Kitos sąlygos, susijusios su teisinės pagalbos suteikimu nusikaltimų aukoms

Sunkių tyčinių smurtinių nusikaltimų aukoms taikoma speciali tvarka: jos gali prašyti nemokamos teisinės pagalbos nepriklausomai nuo jų finansinės padėties.

Kitos sąlygos, susijusios su teisinės pagalbos teikimu atsakovams

Atsakovams taip pat taikomos tam tikros teisinės pagalbos teikimo sąlygos. Jos susijusios ne su pajamomis, o su teisiniais veiksniais, kaip antai kaltinimo sunkumu, tikėtina bausmė, situacijos sudėtingumu ir tuo, ar atsakovas gali pats pasirūpinti savo gynyba. Jei atsakovas yra suimtas arba jei jis turi atvykti į teismą, kad būtų priimtas sprendimas dėl jo sulaikymo ar patikėjimo įstaigai, advokatą visada paskiria teismas.

Nemokamas teismo procesas

Pagal Socialinių bylų teismų įstatymo (*Sozialgerichtsgesetz*, SGG) § 183, asmenys, turintys teisę į išmoką, neprivalo padengti proceso socialinių bylų teisme (*Sozialgerichte*) išlaidų. Tai apima apdraustusius asmenis, išmokas gaunančius asmenis (įskaitant tuos, kurie gauna maitintojo netekimo išmoką), neįgaliuosius ar jų teisių perėmėjus, jei jie atitinkamai dalyvauja kaip ieškovai arba atsakovai. Pagal SGG § 184, asmenys, nepatenkantys į § 183 taikymo sritį, privalo sumokėti mokesť už kiekvieną ginčą. Mokestis socialinių bylų teisme yra 150 EUR, apygardos socialinių bylų teisme (*Landessozialgerichte*) – 225 EUR, o Federaliniame socialinių bylų teisme (*Bundessozialgericht*) – 300 EUR. SGG § 197a nustatyta, kad tam tikrais atvejais išlaidos padengiamos pagal Teismo išlaidų įstatymą, jeigu nei ieškovas, nei atsakovas toje byloje nėra SGG § 183 nurodyti asmenys. **Baudžiamajame procese** taikomos šios taisyklės: jei kaltinamasis išteisinamas, byla nepasiekia teismo arba procesas prieš kaltinamąjį nutraukiamas, atsakovo būtiniosios išlaidos padengiamos iš valstybės biudžeto pagal Baudžiamojo proceso kodekso (StPO) § 467. Jei kaltinamasis nuteisiamas, jis iš esmės turi pats padengti proceso išlaidas, įskaitant užmokestį teismo paskirtam advokatui pagal Baudžiamojo proceso kodekso § 465.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi atlyginti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Bylą pralaimėjusi šalis turi padengti kitos šalies procesines išlaidas. Tai apima teismo išlaidas, įstatymų nustatytą kitos šalies advokato užmokestį ir išlaidas, kelionės išlaidas ir dėl atvykimo į teismą prarastas pajamas. Tai turi būti išlaidos, kurios yra būtinos tinkamam tos šalies teisių gynimui arba gynybai dėl pareikšto ieškinio.

Ekspertų užmokestis

Teismo paskirtų ekspertų užmokestis apskaičiuojamas taikant nustatytąjį valandinį įkainį pagal Teismo pareigūnų užmokesčio ir kompensacijų įstatymą (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*, JVEG). Šias išlaidas turi padengti proceso šalys.

Kai šalis privačiai pasamdo ekspertą, kad pasirengtų teisiniam ginčui, tos išlaidos nėra priskiriamos prie teismo sprendimu nustatomų teisinių išlaidų. Atlyginti šias išlaidas turi būti prašoma atskirai. Jeigu bylos šalis pasamdo ekspertą, kad šis konsultuotų bylinėjantis, išlaidų atlyginimas priklauso nuo to, ar tos konsultacijos toje byloje buvo reikalingos.

Užmokestį ekspertui, teismo paskirtam duoti parodymus, sumoka pralaimėjusi šalis. Jeigu abi šalys bylą iš dalies laimi ir iš dalies pralaimi, jos turi pasidalyti išlaidas priklausomai nuo teisinio ginčo baigties.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Teismo pakviesti vertėjai žodžiu ir raštu gauna užmokestį, nustatytą pagal Teismo pareigūnų užmokesčio ir kompensacijų įstatymą. Šias išlaidas turi padengti proceso šalys. Vertėjams žodžiu užmokestis mokamas pagal valandinį įkainį, o vertėjams raštu – pagal išversto teksto eilučių skaičių.

Baudžiamajame procese kaltinamiesiems ar suinteresuotosioms šalims reikalingo vertimo žodžiu ir raštu išlaidos padengiamos iš valstybės biudžeto. Tai taikoma tais atvejais, kai šios paslaugos yra būtinos gynybai arba tam, kad būtų pasinaudota procesinėmis teisėmis.

Susijusios nuorodos

[Federalinė teisingumo ministerija](#)

[Vokietijos advokatų asociacijos mediacijos grupė](#)

[Federalinė sutuoktinių taikinimo asociacija](#)

[Federalinė mediacijos asociacija](#)

[Federalinė ekonominės ir profesinės mediacijos asociacija](#)

[Mediacijos centras \(CfM\)](#)

[Privačiosios bankininkystės ombudsmenas](#)

[Viešosios bankininkystės ombudsmenas](#)

[Vokietijos Bundesbank taikinimo valdyba](#)

[Vokietijos kooperatyvinės bankų grupės ombudsmenas](#)

[Privačių pastatų draugijų ombudsmenas](#)

[Regioninių pastatų draugijų ombudsmenas](#)

[Vokietijos medikų asociacijos patariamieji komitetai ir taikinimo valdybos](#)

[Taikinimo judumo klausimais valdyba](#)

[Federalinių advokatų rūmų taikinimo valdyba](#)

[Turistų taikinimo valdyba](#)

[Šiaurės Reino-Vestfalijos vietos transporto taikinimo valdyba](#)

[Privataus sveikatos priežiūros ir globos draudimo ombudsmenas](#)

[Vokietijos federalinės laidojimo namų direktorių asociacijos taikinimo valdyba](#)

[Federalinės tinklo agentūros taikinimo valdyba](#)

[Vokietijos nekilnojamojo turto asociacijos nekilnojamojo turto ombudsmenas](#)

[Pramonės ir prekybos rūmų taikinimo valdybos](#)

[Mokesčių ir premijų konsensuso valdyba](#)

[Vokietijos variklinių transporto priemonių pramonės centrinė asociacija](#)

[Naujausios įstatymų redakcijos](#)

Susiję dokumentai

Šalies ataskaita dėl išlaidų skaidrumo tyrimo. Vokietija (565 Kb)

Paskutinis naujinimas: 17/06/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.